

Bijeenkomst Netwerk Katholieke Zorgprofessionals Nederland, Zorgverlener – patiëntrelatie vanuit christelijk perspectief

Homilie door dr. L.J.M. Hendriks, *voorzitter Katholieke Stichting Medische Ethiek, rector Grootseminarie Rolduc*

Als we nadenken over onze identiteit als zorgverlener, dan blijkt al heel snel - neem ik aan - dat die helemaal niet zoveel verschilt van de identiteit van een christen als zodanig. Bij het verlenen van zorg, moet het vanzelfsprekend gaan om professionele zorg: dat wil zeggen, dat wat we doen gebeurt volgens een standaard, met kennis van zaken, niet wezenlijk geleid door sympathieën of emoties - kortom, dat we mensen helpen vanuit het besef en vanuit de vaardigheid dat we mensen ook echt iets te bieden hebben. Zorgverleners zijn geen mensen die met goede bedoelingen kijken wat ze eventueel zouden kunnen doen, maar die mensen gaan ervoor, gedreven door idealen en wetend dat ze mensen echt verder helpen. En alhoewel we zorgverleners terecht rekenen tot een bepaalde categorie van mensen, is veel van wat we over hen zeggen ook van toepassing op leerlingen van Jezus, die aangestoken door het vuur van Pasen, er met al hun energie en met alles wat in hen is, er voor andere mensen willen zijn.

Ik besef goed, dat deze overwegingen ook verkeerd uitgelegd kunnen worden: alsof iedere christenen zich zomaar als zorgverlener kan presenteren. Dat is zeker niet het geval, maar het gaat mij nu om een basale houding van liefde voor de ander die in beide categorieën aanwezig mag zijn. En misschien kunnen we ook nog een stap verder gaan: dat wat als motivatie in iedere christen aanwezig mag zijn, dat is wat zorgverleners op een professionele kundige manier in de praktijk brengen.

Vandaag zal ons symposium heel in het bijzonder gaan over de relatie tot patiënten, en dan vanuit christelijk perspectief. Dat wil dus - met dat wat we zojuist zeiden - eigenlijk zeggen dat het mag gaan om een zorg en een liefde in het kwadraat: omdat zorgprofessionals zich toewijden aan de zorg voor hun naasten, en dan ook nog omdat ze dat als christenen doen. Juist dat extra element is dat waarvan we ons bewust zijn als we samen Eucharistie vieren en het Woord Gods beluisteren. Het is iets waar we niet zonder kunnen, omdat we hier het voedsel vinden om te leven. En om zo te leven, zoals Christus ons dat heeft voorgeleefd. Je kunt veel mooie dingen zingen over de relatie tussen een zorgverlener en een zorgvrager - en ongetwijfeld zullen dat positieve woorden zijn - maar belangrijk is toch vooral dat het christelijk perspectief iets toevoegt dat boven de directe hulpvraag uitgaat.

In de eerste lezing horen we een toespraak van Barnabas en Paulus over dat christelijke perspectief. Ze spreken over het woord van God, dat zegt: "Ik heb u geplaatst als een licht voor de heidenen, opdat gij tot redding zoudt strekken tot aan het uiteinde van de aarde. Toen de heidenen dit hoorden, waren zij verheugd en verheerlijkten het woord van God, en allen die tot het eeuwig leven waren voorbestemd, namen het geloof aan." Het zijn woorden die heel gemakkelijk en vanzelfsprekend klinken, maar die ons laten zien wat het betekent om christen te zijn en om dat aan anderen te laten zien - het betekent niets minder dan dat je de ander in het licht stelt. Het betekent niets minder dan dat je voor de ander ook Gods redding dichterbij brengt of zelfs überhaupt Gods redding voor die ander mogelijk maakt. Er is natuurlijk niets mooiers dan dat: dat je bij de professionaliteit als zorgverlener, ook Gods genade mag laten zien en merkbaar mag maken. Dat blijkt ook uit de reactie van hen die

naar Paulus en Barnabas hebben geluisterd: "De leerlingen echter waren vervuld van vreugde en van de heilige Geest."

Het spreekt voor zich dat dit ongelooflijk veel voldoening geeft aan het werk - en sowieso aan het christen zijn. En daarmee is het niet alleen een prachtige opdracht voor ons als christenen, om zo naar andere mensen om te zien; maar het is ook een geweldig mooie manier zelf in het leven te staan: iets dat ook onszelf vreugde geeft en kracht.

Als we nadenken over de identiteit van een zorgverlener, dan lijkt die misschien op het eerste gezicht op die van een christen - maar er is dus wezenlijk iets anders: en dat is dat het leven waar we voor zorgen, niet meer gewoon dat is van een lijdende mens in deze wereld, maar dat van de mens die door God gered is, en geroepen tot een leven in het licht van Pasen, dat wil zeggen van de verlossing. Dat mogen we geven aan de mensen die we ontmoeten. En dat is ongelooflijk veel meer. Als we zorgen voor mensen, en hen liefhebben, dan mag daar dus altijd in doorklinken dat er meer is dan de menselijke zorg van de een voor de ander. Wat daarin mag doorklinken is wat we vandaag in het evangelie uit Jezus' mond hoorden zeggen: Als gij Mij iets zult vragen in mijn Naam zal Ik het doen. Dat is het geschenk dat we steeds opnieuw aan onze medemens mogen geven. Tot vreugde en redding van die medemens, maar ook van onszelf.